

Gerrit Wiechert Kleisen is geboren op 9 september 1917 in Apeldoorn in een gereformeerd gezin. Hij was de zoon van Hermanus Kleisen en Gerritje Koldenhoven.

Hij was in 1932 welp bij de Rimboezwervers in Apeldoorn. Reinier Hardonk (1898 – 1983) was zijn Akela. Ze gingen regelmatig de bossen in, onder andere naar Joolhul. Gerrit schreef van

één van die activiteiten een verslag. Op de foto is hij de jongen met het gestreepte shirt.

Gerrit was getrouwd met Reina de Ruiter. In 1939 verhuisde hij naar Arnhem. Hij diende tijdens de mobilisatie en de meidagen 1940 als sergeant-capitulant bij het 8e Grensbataljon. Het 8e Grensbataljon werd geformeerd uit de 2e lichte van 1938 van 8e R.I. Kleisen's eenheid was gelegerd in het Grand Hotel Spijker in Beek bij Nijmegen. Tijdens de oorlogsdagen moesten zij al snel terugtrekken naar Bommel.

Medio 1941 werd Gerrit aangesteld als douanier in Zundert, Noord-Brabant. Hij hielp daar Joodse landgenoten, agenten, officieren en geallieerd vliegtuigpersoneel over de grens. Ook vervoerde hij personen en papieren op het traject Breda–Antwerpen–Brussel, soms tot ver in Frankrijk. Nadat dat de SD hem in mei 1943 op het spoor was gekomen en hij na terugkeer van een van zijn opdrachten in Breda verneemt dat zijn woning na een inval door de *Geheime Feldpolizei* wordt bewaakt, duikt Gerrit onder in het Gelderse Aalten. Daar sluit hij zich aan bij de lokale afdelingen van de Landelijke Organisatie voor Hulp aan Onderduikers (LO) en de Landelijke Knokploegen (LKP), waar hij vanwege zijn beheersing van het Engels als tolk wordt ingezet en neergestorte piloten opvangt. Ook neemt hij deel aan overvallen om distributiebescheiden en persoonsdocumenten te bemachtigen. Hij was onder andere aanwezig bij de overval op het gemeentehuis van Herveld op 28 maart 1944. Zijn schuilnaam was Gijs Lensink.

Noodlottig voor hem was zijn deelname aan een verzetsactie op 20 april 1944, waarbij de KP-Aalten in Doesburg in de val liep, die door de collaborateur Willy Markus in samenwerking met de bezetter was uitgezet. Kleisen werd gearresteerd en overgebracht naar Kamp Vught. Op 2 juni wordt hij ter dood veroordeeld. In de aankondiging van het doodvonnis staat: *Al deze veroordeelden behoorden tot of steunden geheime groepen, die in de provincie Gelderland, vooral in de Achterhoek, gevormd zijn om distributiekantoren te overvallen, moordaanslagen op Nederlandse (sic) politieambtenaren en andersdenkende Nederlanders uit te voeren, wapens voor illegale doeleinden te verschaffen, spionage te verrichten en den vijand te begunstigen.* Gerrit werd op 6 juni 1944, samen met 28 anderen, onder wie leden van KP-Aalten, naar de duinen bij Overveen in Bloemendaal gebracht. Daar

wordt Gerrit gefusilleerd en in een massagraf begraven. Hij ligt begraven op Eerebegraafplaats Bloemendaal in Overveen.

Akela Hardonk hield vanaf mei 1943 een dagboek bij. Op 7 juni 1944 schrijft hij: ' *Kil weer met regenbuien. 's Middags in de krant het ontstellende bericht dat mijn vriend Gerrit Kleisen door de Duitsers is doodgeschoten. Gevallen inde strijd, voor vrijheid en recht. Gerrit was een gelovig christen, een vurig vaderlander en een groot natuurvriend. Voor ons, maar vooral voor zijn ouders en broers, een zwaar verlies.*'

Hij wordt postuum onderscheiden met het Kruis van Verdienste en het Eisenhower-certificaat voor zijn hulp aan geallieerde piloten.

Ook medewelp Rijkslof van Goens overleefde de oorlog niet. Zijn Scoutinggroep ging na de oorlog weer van start. Akela Hardonk stelde na de oorlog twee kamers in zijn huis beschikbaar voor de welpen van de Johan Willem Friso horde. Met een projector waren er tekeningen uit het Junglebook op de muren geschilderd.

Eind jaren '80 is een gedenksteen geplaatst aan de Markt in Aalten naast de oude Helenakerk voor de gevallen 1940-1945 in het georganiseerd verzet. Eén van de zeven namen daarop is die van G.W. Kleisen. Hij wordt ook herdacht bij in Waalre op het Provinciaal Gedenkteken 'De Brabantse Soldaat'. Zijn zoon Gerrit Kleisen jr. schreef na de oorlog het boek 'Verzet, verraad, vrijheid' over het leven van verzetsstrijder Gerrit Wiechert Kleisen.

Meer informatie

[Een biografie van Reinier Hardonk 1898-1983 - Web site van Henk Weltje \(henk-weltje.nl\)](#)

[Gerrit Wiechert Kleisen | Oorlogsgravenstichting](#)

[Gerrit Wiechert Kleisen | Erelijst van Gevallen 1940-1945](#)

[Gerrit Kleisen - Wikipedia](#)

[Gerrit Kleisen, Apeldoorn 1917 | In Memoriam | Brabantse Gesneuvelden 1940 - 2023](#)

[Verzet, verraad, vrijheid - Gerrit Kleisen | gedrukt boek | Bibliotheek.nl](#)

[Persoonlijk relaas van Gerard Looijen, sergeant bij de 3e sectie van 2-III-8 R.I. - De Slag om de Grebbeberg en Betuwestelling in mei 1940](#)

[Gerrit Wiechert KLEISEN \(archive.org\)](#)

[Nieuwe Apeldoornsche courant » 07 jun 1944 - Art. 13 | Delpher](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.